No. 2207 Zaterdag 24 April 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van het blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DR KKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een uitnemend Pleidooi.

Velen, vooral niet-katholieken, hebben tot dusver nog geen goed woord over het Nederlandsche Gezantschap bij het Vaticaan gehoord of gelezen en daarom zal het kennis nemen van de rede v. Minister van Karnebeek op den 19en Maart in de Tweede Kamer gehouden hen beter in staat stellen zich een oordeel te vormen over dat gezantschap en de houding der Kamermeerderheid, die *zonder zakelijke motieven* tegen stemde.

Deze rede verdient eeǹ meer dan gewone aandacht, om het degelijke en deugdelijke van haren invloed en tevens om het gezag van den (niet-katholieken) bewindsman, die haar uitsprak. Wij meenen daarom goed te doen uit het officieele verslag der „Handelingen" hier eenige passages te laten volgen.

De minister herinnerde allereerst aan hetgeen reeds bij vorige gelegenheden door hem was gezegd over de vraag, of het gezantschap diende te worden gehandhaafd, en ging dan voort:

„Ik heb toen die vraag openhartig en vierkant aan het Parlement voorgelegd en ik heb daarbij zoowel schriftelijk als mondeling duidelijk doen uitkomen, dat mijn standpunt niet slechts berustte op overwegingen van algemeenen aard, aan de internationale positie van het Vaticaan in het algemeen verbonden, maar ook op de ondervinding, welke door ons met dat Gezantschap was opgedaan. Toen ik dat voorstel deed, was mijn ondervinding reeds meer dan twee jaren oud, jaren, waarop de Belgische quaestie haar stempel had gedrukt en waarin de Keizerquaestie was opgekomen. In die jaren had het Gezantschap gelijk niet alleen mij bekend is, op zoodanige wijze zijn nut bewezen, dat mij de keuze tusschen opheffing en bestendiging niet moeilijk kon vallen. Die keuze was vanzelf aangewezen en ik zou mijn plicht hebben verzaakt en het landsbelang hebben veronachtzaamd, wanneer ik niet de bestendiging had voorgesteld. Ik verwonder mij eenigszins in dit verband over een opmerking, zooeven door den heer Vliegen gemaakt, wanneer ik let op hetgeen ik korten tijd geleden nog in de commissie van Buitenlandsche Zaken in herinnering heb gebracht.

„Tot het besluit, om de bestendiging voor te stellen, ben ik in ongerepte zelfstandigheid gekomen, vervolgde de minister.

Bij het debat in December 1920 is door den heer TROELSTRA gezinspeeld geworden op de mogelijkheid, dat men aan het Roomsch-Katholieke volksdeel met dit voorstel ter wille wilde zijn. Ik heb dat niet opgevat als een insinuatie. De heer Troelstra heeft zich in de vele malen, dat ik het voorrecht heb gehad met hem van gedachten te wisselen over internationale aangelegenheden, in den strijd tegenover mij nimmer aan het bezigen van unfaire middelen schuldig gemaakt. Ik heb deze uitlating veeleer in de gegevsn omstandigheden kunnen verstaan, maar ik heb haar tevens te baat genomen om, zooals men zich herinneren zal, duidelijk tegenover de Kamer te doen uitkomen, dat geen consideratie van dezen aard eenige rol gespeeld heeft en ik alleen en uitsluitend op grond van overwegingen van diplomatiek belang tot mijn overtuiging was gekomen. Ik heb dit in 1922, bij den eersten aanval van Ds. Kersten, als ik zijn optreden zoo noemen mag, nog eens duidelijk herhaald. Inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, niemand, noch uit den kring van mijn ambtgenooten, noch daarbuiten, heeft op mij eenigen invloed uitgeoefend. Ik heb mijn voorstel tot bestendiging destijds gedaan, omdat ik meende, dat het landsbelang uit internationaal oogpunt dit vorderde. De Kamer heeft mijn motief verstaan en gebillijkt en het voorstel met een belangrijke meerderheid aangenomen. Met het oog op de rol, die het Gezantschap in de interne politiek is gaan spelen, stel ik er prijs op dit nog eens in herinnering te brengen."

Dominé KERSTEN en diens medestanders werden door Mr. VAN KARNEBEEK als volgt terecht gewezen:

„Mijnheer de Voorzitter! Voor den heer KERSTEN bestaat er blijkbaar in dezen geen gewijsde. Gevestigde diplomatieke betrekkingen maken in zijn oog niet op eerbiediging aanspraak. Ook het diplomatiek belang legt voor hem geen gewicht in de schaal. In het Gezantschap ziet de heer KERSTEN een huldiging van den Paus als hoofd der Christenheid, en met deze overweging is voor hem en voor de fractie der Christelijk-historische partij in deze Kamer de zaak afgedaan. Het kan hem ook niet schelen, of die opvatting juist is of niet, en of zij met de werkelijkheid overeenstemt. Houdt men dien geachten afgevaardigde voor, dat krachtens de waarborgenwet, de Paus 't actief en passief gezantschapsrecht heeft en dus de abnormaliteit niet bestaat, waar de heer Vliegen over sprak, en dat het passief en actief gezantschapsrecht is een internationaal feit; houdt men dien geachten afgevaardigde voor, dat tot de 25 Staten, die van dat passief gezantschapsrecht gebruik hebben gemaakt en te Rome zijn geaccrediteerd, verschillende overwegend Protestantsche Staten behooren, waarvan sommige hun vertegenwoordiging zelfs aan Protestanten hebben toevertrouwd, dan maakt dit, — en dat heb ik bij ondervinding — op hem helaas weinig indruk. Een debat op dit punt met dien geachten afgevaardigde is daarom moeilijk. Ik zou echter aan hen, die op principieel standpunt staan, willen vragen — ik meen, dat de heer Heemskerk ook reeds deze opmerking heeft gemaakt — of zij werkelijk gelooven, dat bijv. Engeland met het zenden van een gezant naar het Vaticaan bedoelt den Paus een blijk te geven van de erkenning van zijn geestelijke souvereiniteit, en dat op Engeland door dat gezantschap „een Roomsch cachet wordt gedrukt" — dit is een uitdrukking, die door Ds. Kersten bij meer dan een gelegenheid hier gebruikt is.

„Ik vrees, dat het mij niet gegeven zal worden, ofschoon ik het zou wenschen, Ds. Kersten en zijn medestanders te overtuigen. Maar wel meen ik in herinnering te mogen brengen, dat zoowel hij in 1922 als de heer de Savornin Lohman twee jaar te voren in 1920, erkend hebben, dat het voorstel tot bestendiging van diplomatiek standpunt te recht was gedaan. Dit is een punt van belang, dat ik vasthoud. De heer KERSTEN zeide met name, dit hij gaarne wilde gelooven, dat zij, die alleen of althans in hoofdzaak op de verzorging onzer diplomatie het oog hebben, vele gewichtige redenen kunnen aanvoeren, die voor het behoud van het gezantschap bij het Vaticaan pleiten.

„En", zoo ging hij voort, „ik zou, ware het niet, dat ernstiger redenen mij drongen, mij dan ook neerleggen bij hetgeen de Minister van Buitenlandeche Zaken in de Memorie van Antwoord heeft opgemerkt, dat de diplomatieke overwegingen, op grond waarvan tot bestendiging van het gezantschap werd overgegaan, nog onverzwakt gelden.

Niemand beter dan de Minister kan dit beoordeelen."

Daarop liet intusschen de heer KERSTEN de stelling volgen, dat de verzorging onzer diplomatie niet mag afdoen aan de handhaving van de rechten van ons volk. Dat zeide hij woordelijk.

Mijnheer de Voorzitter! Ik ben bereid de overtuiging van Ds. KERSTEN te eerbiedigen, gelijk hij het reeds de mijne heeft gedaan, maar vermits het diplomatiek belang, dat hij erkend heeft, vanzelf een landsbelang is en een landsbelang vanzelf een belang is van het Nederlandsche volk, vraag ik met den heer Colijn in 1922, wat de stelling van den heer KERSTEN eigenlijk beteekent? Worden de rechten van het Nederlandsche volk gekrenkt, wanneer zijn belang wordt behartigd? Neen, indien er in het Gezantschap iets opgesloten ligt, dan is het alleen de erkenning van het feit, dat het Vaticaan een gewichtig diplomatiek centrum is en dat het voor ons van belang is ons uit dat centrum niet terug te trekken en niet gelegenheden prijs te geven, die anderen ten dienste blijven staan."

De minister beriep zich dan op den ervaren bewindsman BRIAND, die in Januari van het vorige jaar o. a. getuigde: „Het Vaticaan is een der grootste middelpunten in de wereld-politiek .... D... het Vaticaan prijs te geven zou men het bewijs leveren ... de noodzakelijkheid te beseffen van de oogen gesperd, de aandacht gespannen te houden en zich vreemdeling verklaren in de Europeesche aangelegenheden."

Dit is afdoende, zeide de minister terecht. Maar Z. Exc. bracht ook nog naar voren hetgeen was gezegd in 1920 door den heer TREUB:

„Het is alleen deze vraag: Is het Vaticaan van zoo groote beteekenis, heeft het een zoo grooten invloed op de geestelijke en religieuze stroomingen in de geheele wereld en is de organisatie van de Katholieke Kerk van zooveel algemeene beteekenis, dat het voor den Nederlandschen Staat van belang is, officieel op de hoogte te blijven van hetgeen daar ten aanzien van allerlei internationale vraagstukken wordt verhandeld? Wanneer men zich stelt op dat practisch standpunt, is het miskenning van den invloed der Katholieke Kerk op het wereldgebeuren, wanneer men antwoordt: Dat is voor ons niet van belang."

En in 1922 door...... den heer MARCHANT:

„Het standpunt, waarop wij als Volksvertegenwoordigers staan en waarop de Regeering behoort te staan naar mijn oordeel, is eenvoudig dit: eischt het landsbelang uit hoofde van de oriënteering omtrent de internationale politiek, dat wij „een luisterpost" hebben, zooals de heer Colijn het heeft uitgedrukt, bij het Vaticaan? En dan behoeft men van de dingen, die in dezen tijd in de wereld gebeuren, toch slechts oppervlakkige kennis te nemen om te weten, dat er geen enkel onderwerp van internationale beteekenis is aan te raken, of men ontmoet overal den invloed van den Pauselijken Stoel. Men ontmoet overal de activiteit van vertegenwoordigers van den Pauselijken Stoel. De meeste volken zien dat ook zoo in; vandaar, dat wij naast onzen vertegenwoordiger bij het Vaticaan ook zien een vertegenwoordiger van het Duitsche Rijk, van President Ebert."

Zoo is het, ging de Minister voort. En eigenlijk moest zulk een beschouwing voor de handhaving van het Gezantschap voldoende zijn.

„Toen in Frankrijk eenige jaren geleden het herstel aan de orde was van de betrekkingen met het Vaticaan, werd met dit beroep op dit algemeen aspect in hoofdzaak volstaan. En de Minister Poincaré oogstte bij zijn rede in de Kamer bijval, toen hij er op wees, dat verschillende Staten, die geen concordaat hebben — en ik teeken hierbij aan, dat Gezantschap en Concordaat zaken zijn, die niets met elkander te maken hebben — en niet Katholiek zijn, bij het Vaticaan een gezantschap onderhouden „pour garder le contact avec un millieu tres riche en informations politiques". Inderdaad. dit laatste is niet te veel gezegd. Het Vaticaan beschikt, behalve over zijn eigen, in een oude traditie gevormde en geschoolde diplomatie, nog over zóóveel verbindingen, dat het toch wel voor niemand twijfelachtig kan zijn, dat uit een informatorisch oogpunt de vertegenwoordiging bij den Heiligen Stoel van bijzonder belang is. Het Vaticaan heeft zijn missiën over de geheele wereld en een gezant, die zich in het millieu van het Vaticaan een positie heeft te verwerven, is in de gelegenheid zijn Regeering van een berichtgeving te voorzien van een groote veelzijdigheid. Langs de draden, die naar het Vaticaan toeloopen, verspreiden zich omgekeerd de indrukken en opvattingen, die het Vaticaan uitzendt. De Staten, die bij het Vaticaan zijn vertegenwoordigd, zijn in de gelegenheid rechtstreeks of indirect gebruik te maken van den invloed, die door het Vaticaan in het buitenland en op den internationalen toestand wordt uitgeoefend. De ervaring, die Nederland heeft opgedaan, kan hiervan getuigen. in moeilijke tijden is het bezit van den post bij het Vaticaan aan Nederland ten goede gekomen. De heer Marchant heeft in 1920, ofschoon hij aan het algemeen debat niet had deelgenomen, dit duidelijk uitgedrukt in de korte verklaring, die door hem vóór de stemming werd afgelegd, waarin hij zeide:

„Mijne vrienden en ik kunnen aan het amendement Lohman onze stem niet geven, omdat de Regeering ons heeft overtuigd, dat deze gezantschapspost, als post van verkenning en als middel om invloed te doen gelden, bij andere diplomatieke vertegenwoordigingen niet achterstaat."

Zoo is het inderdaad, zeide de minister, en zoo is het gebleven.

Uitvoerig en zakelijk bestreed Z. Exc. vervolgens meer in 't bizonder den heer Dresselhuys en de sociaaldemocraten' waarna hij besloot:

„Mijnheer de Voorzitter! Ik eindig nu. Ik doe dat met een woord van dank aan de partijen, die mij tot dusver bij de behartiging van het diplomatiek belang van den Staat ook langs dezen weg hebben gesteund.

Vaststaat, dat het gezantschap alleen in dat diplomatieke belang zijn grondslag heeft.

Vaststaat ook, dat het gezantschap in een werkelijke behoefte voorziet.

Vaststaat, dat het gezantschap in zijn tegenwoordigen vorm, ik geloof, vijf- of zesmaal door de Staten-Generaal is bevestigd.

Vaststaat tevens, dat zich op het gebied der diplomatieke betrekkingen niets heeft voorgedaan, dat de wijziging zou kunnen rechtvaardigen.

Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof, dat ik mijn plicht heb gedaan door opnieuw de verdediging op mij te nemen. Het staat thans aan Uwe Vergadering om de vraag te beantwoorden, of de opheffing van het Gezantschap in 's lands belang is te achten en of het oirbaar is uit internationaal oogpunt. Mijn antwoord is daarop ontkennend. Hetgeen ik heb gezegd, heb ik vroeger reeds uiteengezet, maar het kwam mij voor, dat ik aan de Kamer bij deze bijzondere gelegenheid verschuldigd was nogmaals omstandig en met nadruk, naar de kracht mijner overtuiging, haar de beteekenis van deze aangelegenheid voor te houden."

Liberale getuigenis.

De (liberale) *„Nieuwe Arnh. Crt."* heeft een nabetrachting op de verwerping van den Gezantschapspost bij het Vaticaan, waaruit wij hier enkele passages laten volgen:

„De politici van links zijn daardoor een middel om „sabotage" te plegen armer en voor de coalitie bestaat een gevaar tot strubbelingen minder....

„Voor ons land komt het verlies te staan op het gemis van een Gezantschapspost, die, ofschoon van secundair belang, toch zeker van genoegzame waarde voor den inlichtingendienst van „buitenlandsche zaken" moest worden geacht om de uitgaven daarvoor te rechtvaardigen.

„Het Parlement is een ervaring rijker, het heeft gevoeld, dat het door zijn politiek geschacher aan prestige heeft ingeboet bij nagenoeg alle lagen van de bevolking.

„Het heeft echter in laatste instantie niet anders dan *politiek* gestemd, kon ook niet anders handelen, zoo de partijen zich niet hopeloos belachelijk wilden maken, maar fraai was de houding niet.

„En de ironie van den heer NOLENS was vlijmscherp, toen hij Woensdag in zijn rede in de Kamer over den heer Marchant het volgende zeide:

„Overigens mag de heer MARCHANT de Katholieke Kamerclub wel dankbaar zijn voor hare beslissing, want door onze weigering is voorkomen, dat hij, tengevolge van zijn gewijzigd inzicht, in de pijnlijke positie zou zijn gekomen zijn politieke cheque niet te kunnen honoreeren."

„Door deze woorden was afdoende gehekeld *'t politieke gekonkel* rondom het gezantschap, waaraan zich overigens naast den heer Marchant ook anderen hebben schuldig gemaakt.

„En onomstootelijk staat vast, dat dit gezantschap is opgeheven, *niet omdat daarmede 's lands belang werd gediend, maar om te voldoen aan lagere politieke instincten als anti-papisme* en *anticlericalisme en politieke winzucht*."

Berichten uit de Kolonie.

Loffelijk geschenk.

Door de firma S. E. L. MADURO & SONS is aan den Apostolisch Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE een terrein op WISHI, Zuid-Westelijk van Habaai gelegen, ten geschenke aangeboden voor den bouw van een kerkje aldaar.

Naar het Eucharistisch Congres van Chicago.

In Juni a. s. zal te Chicago het 23ste internacionaal Eucharistisch Congres gehouden worden. Z. Em. Kardenaal MUNDELEIN, Aartsbisschop van Chicago, heeft ook onzen Apost. Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE tot bijwoning van dat Congres uitgenoodigd. Daar alle plaatsen op de andere booten reeds besproken zijn, zal Mgr VUYLSTEKE via Colon per *SS. Venezuela* van de K. W. I. M. op 6 Mei a. s. naar New York vertrekken, aan die hoffelijke uitnoodiging gevolg gevend om dat wereldcongres bij te wonen.

Een zilveren jubilaresse.

Voor het eerst vieren de Zusters van Schijndel op Santa Rosa een zilveren kloosterfeest van een harer medezusters. A. s. Woensdag 28 April viert de Eerw. Zuster INNOCENTIA dat feest.

De Eerw. Zusters INNOCENTIA (in de wereld Mej. Cath. a M. a VAN VROONHOVEN) werd geboren 17 Maart 1884 nam het religieuze kleed aan in de Congratie van Schijndel op 28 April 1901, deed haar religieuze beloften op 28 Aug. 1904. Gedurende 19 jaren was zij in verschillende huizen dier Congregatie in Holland bij het onderwijs werkzaam, totdat zij werd uitgekozen om deel uit te maken van de eerste groep zusters, die een nieuwe stichting zouden beginnen in de Missie van Curaçao, waar zij den 1 Augustus 1920 aankwam en sedert dien tijd aan de school van Santa Rosa verbonden was, waar zij met haar medezusters de algemeene sympathie der parochie verworven heeft.

Om die reden zal door den Pastoor der parochie, Pater J. v. d. Veer a. s. Woensdag morgen ten 6 uur een gezongen H. Mis tot intentie der jubilaresse worden opgedragen.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Goede Reis.

Naar wij vernemen, vertrekt onze havenmeester en loods de Heer HOEK a. s. Donderdag per *Oranje Nassau* met verlof naar Holland.

— Morgen vertrekt de Eerw. Pater J. PEETERS O. P., Missionaris van Trinidad, met de *Carabobo* om zijn reis via Porto Rico en New-York naar Holland voort te zetten.

De delegaat der Antillen en Mexico.

Aan de *Msb.* werd uit Rome d.d. 13 Maart de officieele bevestiging gemeld der benoeming van den nieuwen apostolischen delegaat voor de Antillen en Mexico, den vroegeren bisschop van Porto-Rico, Mgr. CARUANA.

De beide tot nu toe bestaande delegaties van Porto Rico en Cuba worden in de nieuwe delegatie der Antillen opgenomen. Mexico echter blijft op zich zelf staan, doch komt toch onder denzelfden apostolischen delegaat.

Mgr. JORGE J. CARUANA, de nieuwe Apostolische Delegaat van de Antillen en Mexico, werd geboren op het eiland Malta in het jaar 1882 en maakte zijn philosophische en theologische studies aan de Gregoriaansche Universiteit te Rome.

In 1905 werd hij te Rome priester gewijd en vertrok in 1907 als Secretaris van den Aartsbisschop EGIUS, Apost. Delegaat, naar de Philippijnen.

Later was hij daar werkzaam in het diocees Visaya onder Mgr. DOGHERTY, tegenwoordig Kardinaal-Aartsschop van Philadelphia. In 1910 keerde hij naar Rome terug, vertrok naar de Ver. Staten van Amerika, waar hij als pastoor van een der parochies van Brooklyn werkzaam was. Tijdens den oorlog was hij legeraalmoezenier tot na den wapenstilstand in 1918. Toen werd hij door Kardenaal Dogherty van Philadelphia tot zijn Secretaris benoemd, waarna in 1921 zijn benoeming volgde tot bisschop van San Juan op Porto Rico. In den laatsten tijd was hij bovendien door Z. H. Pius XI benoemd tot Apostolisch Visitator van Guatemala en tijdens de afwezigheid van den Bisschop aldaar, ook tot Apost. Administrator van dat Diocees.

Mgr. Caruana heeft dus heel wat van de wereld gezien en heel wat ondervinding opgedaan om met vrucht zijn nieuwen verantwoordelijken post bekleeden.

Havenlicht.

Het mooie electrische havenlicht in den Marconimast van het Riffort hebben we sedert ongeveer 14 dagen al niet meer zien branden. Reden waarom, ons onbekend. Voor de scheepvaart, die eenmaal aan zoo'n licht gewoon is, geeft dat misrekeningen. Vroeger werd zoo iets altijd officiëel ter kennis gebracht van de Scheepvaart in de *Cur. Ct.*

Eerw. Soeur M. Cornelia ✝

Gisteren namiddag overleed in het Pensionaat *Welgelegen* de Eerw. Soeur CORNELIA sinds December 1897 onafgebroken hier in de Missie werkzaam.

R. I. P.

Officiëele Tegenspraak.

De Curaçaosche Courant van de vorige week bevatte op de *allereerste* plaats, onder het *officieel* gedeelte, dus blijkbaar van *„hoogerhand"*, maar dan toch zeker in een zeer kwaden luim, ingezonden volgend bericht:

Het bericht voorkomende in de *Amigoe di Curaçao* No. 2205 dd. 10 April 1926 luidende:

„DUITSCHE BOOT.

Donderdag morgen vóór 6 uur, terwijl er een felle wind blies en het weer heiïg was, zag een Duitsche boot het licht in den kalkoven op het Rif voor het havenlicht aan en stoomde in die richting, doch zat in minder dan geen tijd op de klippen. Gelukkig is de boot weer spoedig losgeraakt en stoomde later de werkelijke haven binnen."

IS VOLSLAGEN ONWAAR; VAN BEGIN TOT EINDE ONJUIST. ER IS GEEN SCHIP GESTRAND NOCH IN GEVAAR GEWEEST.

Geheel *los* en *onafhankelijk* van deze terechtwijzing plaatsten wij in ons vorig nummer een rectificatie.

Want toen de *Cur. Ct.* ons in handen kwam, stond ons bericht dienaangaande reeds kant en klaar gezet, gereed om afgedrukt te worden en wij hebben ook na inzage der *Cur. Ct.* geen letter daarin veranderd.

Wij hadden *onze* rectificatie reeds Donderdagavond geschreven na een onderhoud dien middag met den havenmeester.

Zooals wij van verschillende zijden vernamen, heeft dit officieel bericht in de *Cur. Ct.* nog al bevreemding en opspraak verwekt bij verschillende lezers. Doch dat is voor ons bijzaak.

Hoofdzaak is, dat wij er deze week van *drie* verschillende zijden opmerkzaam op gemaakt werden, dat ons *eerste* bericht wel degelijk juist was. Alleen kan *niet* met zekerheid worden vastgesteld, dat het een *Duitsche* boot was.

Onze berichtgevers, die geheel onafhankelijk van elkander, zich op verschillende plaatsen bevindend, het feit hebben opgemerkt, verzekeren ons ten stelligste, dat ongeveer ten 5 uur op Donderdagmorgen 8 April een groote boot, zeer hoog op het water liggend, dus met weinig lading in, uit het Zuiden komend, recht op het Rif, ongeveer ter hoogte van den kalkoven, aanstevende. Reeds zeer dicht bij het strand gekomen, liet het schip zijn anker vallen en gingen plotseling alle lichten aan boord uit. Eenige minuten daarna werden de lichten weer ontstoken en zag men de boot achteruitstoomen.

Dat nuchtere feit is door drie personen opgemerkt op *Zaquito*, door iemand op *Charro* en nog door een ander elders: Het is best mogelijk dat ook nog andere personen hetzelfde feit hebben opgemerkt, doch deze zijn ons onbekend.

Wanneer op geheel verschillende plaatsen door verschillende personen, zonder eenig verband met elkander, hetzelfde feit wordt waargenomen, dan heeft die verklaring méér waarde, dan het getuigenis van honderd personen, die op dat uur nog rustig te bed liggend, verklaren in het geheel niets gezien te hebben.

Dat de kapitein van die boot dat feit niet gerapporteerd heeft, is nog al ge makkelijk te begrijpen. In zooverre kon dus de havenmeester volkomen te goeder trouw verklaren, dat hem van dit feit absoluut niets bekend was, doch dat was nog volstrekt geen reden, om daaruit geheel voorbarig zóó bruusk de conclusie te trekken:

„Het bericht van den *„Amigoe"* IS VOLSLAGEN ONWAAR, VAN BEGIN TOT EINDE ONJUIST. ER IS GEEN SCHIP GESTRAND NOCH IN GEVAAR GEWEEST."

De geheele zaak heeft eigenlijk niets om het lijf. Daar is geen enkel belang van de kolonie, noch van de haven mee gemoeid. Noch de goede naam van onzen loodsdienst, noch het beleid van het Bestuur heeft er één enkele veer bij te laten.

Wij zijn echter benieuwd of er nu weer een *officieel* bericht van „hoogerhand" in de *Curaçaosche Courant* zal geplaatst worden.

De „Chiton" gestrand.

Zooals wij reeds in ons vorig nummer gemeld hebben, is de Engelsche olietanker *Chiton* van de *Anglo-Saxon Cy* Donderdag morgen omstreeks 4 à 5 uur op Klein-Curaçao op het strand geloopen. Het schip kwam van *Las Palmas* om hier een lading stookolie in te nemen. Het schip heeft reeds meermalen onze haven bezocht, maar voor ditmaal onder een nieuwen kapitein. De boot schijnt met volle vaart recht tegen de kust zijn opgeloopen, want het schip ligt nog alleen met het achterschip in het water terwijl het over meer dan de helft op het droge ligt.

Ongeveer ten 10 uur 's morgens kwam hier het bericht van de stranding aan. En terstond kwam de firma *Próspero Baiz & Co* alhier in actie en telegrafeerde aan den Agent van de Bergings-Maatschappij *Merritt Chapman & Scott Corporation* te Kingston-Jamaica om terstond een harer schepen naar de plaats der stranding te zenden. Vermoedelijk waren de *Relief* en de *Willet* dezer Mij, die vroeger de gestrande tankers *Juanita* en *Casandra* hebben losgekregen, elders met dergelijk werk bezig. Want dienzelfden Donderdag avond vertrok van Key West het bergingsvaartuig *Warblar*, passeerde na een zeer vlugge reis Dinsdag morgen hier langs de haven en kwam ten half 10 te Klein-Curaçao aan. Doch in dien tusschentijd had ook een ander schip, de *Killerig* van een andere dergelijke Bergings-Mij het bericht der stranding opgevangen en was reeds Zondagnamiddag ten 4 uur bij de gestrande *Chiton* aangekomen.

De *Killerig* maakte een vergeefsche reis, want ten half 12 uur Dinsdag morgen was het bericht van het sluiten van het contract — *Salvage Agreement* — met de *Warblar* reeds hier bekend.

De *Warblar* staat onder commando van Captain SNOW, die tevens de *Salvage officer* is.

Daags na het ongeval stoomde de tankboot *Chepita* naar Klein-Curaçao om een poging tot redding te beproeven. De *Chepita* poogde te ankeren, doch het is er te diep, en zoo verspeelde de *Chepita* er zijn anker bij. Ook de tanker *Martica* ging er heen, doch kon evenmin iets uitrichten.

Maandag morgen 6 uur vertrok de tanker *Conchita*, met den Heer H. J. ANSINGH, Directeur van de *C. P. I. M.*, Gouverneur BRANTJES en den Heer DUINKER van de *C. S. M.* aan boord naar Klein-Curaçao om de ligging van *Chiton* in oogenschouw te nemen. Ten 4 uur 's middags keerde de *Conchita* weer met het reisgezelschap in de haven terug.

SS. „Bolivar".

Het nieuwe Stoomschip *Bolivar* van de Colon-lijn der K. W. I. M., thans nog in aanbouw, zal volgens de *Star & Herald* van Panamá, van de Regeering van de Republiek Panamá, naar aanleiding van het a. s. *Bolivar-Congres*, de volgende geschenken ontvangen:

Een portret van SIMON BOLIVAR *den Bevrijder*.

Een foto van zijn standbeeld, dat in Juni a. s. zal onthuld worden.

Een herinneringsmedalje van dat Congres.

Alles voorzien van bijzondere opschriften, welke geschenken op een eereplaats in den salon dezer stoomboot zullen aangebracht worden.

Een onderzeeboot te Curaçao.

Hr. Ms. onderzeeboot *K 13* onder bevel van den luitenant ter zee 1e klasse L. G. L. VAN DER KUN, zal de uitreis naar Nederlandsch-Indië maken via het Panamakanaal.

Deze reisroute is gekozen ten einde te voldoen aan het verzoek van de Rijkscommisie voor graadmeting en waterpassing, om de, aan boord Hr. Ms. onderzeebooten *K 2* en *K 11* uitgevoerde slinger-waarnemingen in de Middellandsche Zee en in den Indischen Oceaan. (welke waarnemingen een groote wetenschappelijke waarde hebben), thans voort te zetten in den Atlantischen Oceaan en in den Stillen Oceaan, met een door dr. VENING MEINESZ op grond der verkregen ondervinding ontworpen toestel, terwijl hierbij tevens ondervinding wordt op gedaan betreffende het uithoudingsvermogen van personeel en materieel van een onderzeeboot op een dergelijke lange reis.

De volgende havens zullen worden aangedaan: Fayal, Las Palmas, **Curaçao** Colon, Panama, Mazatlan, San Francisco, Honolulu, Guam, Yap, Manilla en Ambon.

Het vertrek uit Nederland zal plaats hebben omstreeks *einde Mei*. De aankomst in Indië ongeveer December.

Koningin-Emma-Brug.

Gisteren morgen heeft de nieuwe verhaallier van de brug over de haven voor het eerst proef gedraaid. En voldeed heel goed. Natuurlijk moeten de mannetjes, die de machine bedienen, nog meer oefening en praktijk hebben, om het in de perfectie te doen.

Curaçao vooruit!

Reeds ruim een jaar zijn eenige heeren aan het werk om eindelijk de plannen tot bouw van een Theater wat nader tot de uitvoering te brengen.

Steunt Hun Streven!

Curaçao, Ons Curaçao Met Zijn Belangrijk Cosmopolitisch Verkeer Mag Niet Langer Een Geschikten Schouwburg Ontberen.

Het bestuur der *Curaçaosche Schouwburg Maatschappij* is doende o. a. door een geldloterij de kasmiddelen der maatschappij te vermeerderen.

Curaçaosch Publiek, en gij onze gasten, gij vreemdelingen, Amerikanen Venezolanen, Columbianen, en allen, die ons meermalen met een korter of langer verblijf in ons midden vereeren, steunt het streven van de *Curaçaosche Schouwburg Maatschappij*: koopt naar Uw vermogen een of meer loten; draagt ook het Uwe bij tot het scheppen van een gelegenheid, waarin ge op geschikte wijze door ontspanning en door de kunst, welke het tooneel biedt, zult kunnen genieten.

De plannen van de *Curaçaosche Schouwburg Maatschappij mogen* niet mislukken.

Steunt Haar streven!

Officiëele Berichten.

De Gouverneur heeft, op een door Zijne Excellentie op den 19den dezer aan Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden verzonden telegram, luidende: *"Curaçao biedt Uwer Koninklijke Hoogheid eerbiedig oprechte gelukwenschen,"* den volgenden dag het volgende antwoord uit 's Gravenhage ontvangen:

"Grooten dank — PRINS HENDRIK"

Emile Frans Herman Goedhoop en A. Suarez zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse alhier.

— De Openbare school te St. Johns op Saba is opgeheven. De onderwijzer derde klasse, E. A. L. Hassell, tijdelijk hoofd der openbare schoien te Windwardside en St. Johns op Saba, is eervol ontheven van zijne werkzaamstelling als hoofd van de Openbare school te St. Johns en aan Mej. Mary Keive, tijdelijk kweekelinge en vakonderwijzeres aan de Openbare school te St. Johns is eervol ontslag verleend.

— De tijdelijke kweekelinge aan de Voorbereidende klassen aan de Wilhelminaschool, alhier, Mejuffrouw N. Römer, is tijdelijk ontheven van haar werkzaamstelling aan genoemde klassen en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool.

— De benoeming van B. H. F. Ruberg tot R. K. Geestelijke van den 2den rang is, op verzoek van belanghebbende, ingetrokken.

— De heer H. Ph. I. A. Gallé is benoemd tot R. K. Geestelijke van den 2den rang.

In dank ontvangen

van den Heer P. E. PORTILLO A. alhier eenige geillustreerde postkaarten, reclame voor de Nash-auto's.

— Van den Heer S. DE JONGH RICARDO, algemeen secretaris van de *Sociedad Venezolana de la Cruz Roja* te Carácas twee brochuren: „*Informe que presenta el* DR. S. DE JONGH RICARDO, *Secretario General de la Sociedad Venezolana de la Cruz Roja a la Asamblea General de 1926"* en van denzelfden schrijver: „*Sucinta reseña de mi viaje a los Estados Unidos de Norte America y a Europa, en mi caracter de Secretario General y Delegado de la Sociedad Venezolana de la Cruz Roja.* — Caracas 1926, benevens een ex. van *Actualidades*.

— Van de *Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid* alhier 4 brochuurtjes reclame voor de: *Breimig Brothers' Prepared Paint, Floor Enamel, Wallsheen*, en *Ever-dure-Motor-car-Enamel* van Hoboken, New-Yersey.

—Van den Heer P. E Portillo A. een pakje: *Los colorantes Sunset* van de *North-American Dye-Corparation* van Mount Vernon N. Y.

Een nieuwe pretoleumhaven.

Bij decreet van 3 April ll. heeft Generaal J. V. GOMEZ, President van Venezuela bevel gegeven aan de Westkust van het schiereiland *Paraguana* in den staat Falcon, een baai voor haven met diep water uit te zoeken die geschikt is voor het lossen en laden van ruwe petroleum en petroleum-producten en het overladen van kleine in groote schepen, voor den aanleg van één of méér kaden, waar tegelijkertijd minstens drie schepen kunnen aanleggen.

In deze nieuwe haven zal een douanegebouw en andere noodzakelijke openbare gebouwen opgericht, gezorgd voor zoetwatervoorziening, en ook vuurtorens, boeien en semhphore opgesteld worden voor de veiligheid van de scheepvaart.

Welke petroleum-maatschappij daarvan als opslaghaven gebruik zal maken, meldt het bericht niet.

Belgische en Fransche Franc.

In den laatsten tijd dalen de Fransche en Belgische franc onrustbarend.

De Belgisch franc, die zich langen tijd boven de 12 cts heeft kunnen handhaven, daalde dezer dagen tot 10.46 en de Fransche franc tot 8.46 cts.

Onze Auto's.

Het aantal Auto's en trucks gaat met reuzenschreden naar de 600. Deze week zagen we al No. 591 rondtuffen.

Ingezonden

Aruba, 3 April 1926.

Geheel en al tegen ons beginsel, doch genoodzaakt door omstandigheden, die onze tegenwoordige positie drukken, nemen wij nu onze toevlucht tot de pers, om het volgende openbaar te maken, daarbij de hoop koesterende, dat daarvan eenige verbeteringen het gevolg mogen zijn.

Maandag den 9en van verleden maand, was de schoener „Chaparra" bezig een lading zand in te nemen, aan de punt van den Gouv. steiger (aan welke punt alléén met vloed de schoener zijn volle lading kan innemen) en daar de eigenaar door ondervinding wist, dat de schoener den volgenden morgen verhaald zou moeten worden, om plaats te maken voor de „Ligia", die altijd de grillige voorkeur krijgt boven alle andere Arubiaansche vaartuigen, besloot hij ook 's nachts te laten dóórwerken, om op tijd gereed te komen, doch het gelukte hem niet, dewijl zijn ferme flinke arbeiders om 1 uur middernacht uitgeput raakten.

De „Ligia" kon gerust (en heeft het ook werkelijk reeds eenmaal gedaan) zijlings van den steiger aanleggen en vastmeren, om te lossen en te laden. Waarom dan dezen keer niet???

Den volgenden morgen hervatte hij den arbeid met volle kracht, natuurlijk na eerst den Loods verzocht te hebben, de "Chaparra" te vergunnen tot 8 uur voormiddags aan bovengenoemde punt van den steiger de lading te laten innemen en de „Ligia" zijlings van de „Chaparra" te laten meren, om aan de passagiers daardoor de gelegenheid te verschaffen, over de „Chaparra" heen aan wal te komen, en met het lossen van de „Ligia" te wachten tot 8 uur, terwijl hij zijn kapitein order gaf, het zij klaar of niet, te verhalen opdat de *Ligia* aan meergenoemde punt van den steiger kon vastleggen, om te kunnen lossen, welk verzoek door den Loods ingewilligd werd. Gewoonlijk begint de lossing van de „Ligia" nooit vóór 8 uur, doch daar verscheen de Gezaghebber op den steiger, om, nog vóór dat de „Ligia" binnenkwam, de „Chaparra" te gelasten, onmiddellijk te verhalen. Wij kunnen niets anders aannemen, dan dat de Loods den Gezaghebber van de vergunning door hem gegeven, in kennis stelde, maar dat de Gezaghebber toen niet genegen was iets van den Loods aan te hooren.

Er stond toen aan de zijde van de „Chaparra" één truck vol zand, die de schipper nog hoopte te mogen of kunnen innemen. Doch het bevel om te verhalen, en wel onmiddellijk ook, bleef gehandhaafd en tegen overmacht kon er niets gedaan worden. De „Chaparra" verhaalde, maar natuurlijk tot groote schade voor zijn eigenaar, een der voornaamste belastingbetalers. Wij vermeenen, dat dit niet wettig was en alleen doer een willekeurig bevel van een machthebbende, waartegen niets te doen was, gebeurde; toevallig bracht de „Ligia" dien keer heel weinig lading, welke over dek van de Chaparra gemakkelijk gelost had kunnen worden; wat volstrekt niet iets bijzonders was.

Wij krijgen den indruk, alsof de steiger niet bestemd is voor lossen en laden van *alle* schepen zonder onderscheid, doch dat de steiger den Gezaghebber persoonlijk toebehoort, om er naar willekeur over te beschikken.

Den 29 dierzelfde maand moesten er verscheidene schepen van den steiger gebruik maken, doch uit gebrek aan onderlingen goeden wil, kon er geen overeenstemming plaats vinden en politie-agenten werden op den steiger gezonden; waarvoor, dat gaan ons niet aan.

Wij veronderstellen, dat om diezelfde reden, de Gezaghebber denzelfden dag een waarschuwing liet aanplakken, dat ieder schip eerst een permit van den Gezaghebber moet hebben, vóór dat het aan den steiger kan vastmeren (ook die van Curaçao komende???)

Den volgenden morgen wendde zich de eigenaar van de „Chaparra" schriftelijk tot den Gezaghebber, daar hij in die waarschuwing een nog erger middel meende te zien dan in de begane fout zelf, om eenige inlichtingen in te winnen aangaande het permit en eenig verklaring gevende omtrent het nadeel, dat de waarschuwing kon teweeg brengen, hopende daardoor de intrekking van reedsgenoemde waarschuwing te erlangen, maar tot nu toe ontving hij zelfs geen antwoord en de waarschuwing bleef in volle kracht.

Toevallig op hetzelfde oogenblik, dat ons schrijven den Gezaghebber in handen kwam (8½ uur a.m.) liep de „Chaparra" weer onze haven binnen, maar ze mocht niet aan den steiger aanleggen en ook evenmin een tros uitwerpen, want reeds van verre af schreeuwde de Loods den schipper van de „Chaparra" toe, dat zulks verboden was. De „Chaparra" zag zich genoodzaakt te ankeren, doch door den fellen wind gedreven, bleef zij op een ondiepte in de haven vastzitten en kon dientengevolge eerst om één uur s'namiddags klaar komen met lossen.

Iedereen en ook de Gezaghebber moest zeer goed begrijpen, dat er groot onophoud en nadeel door deze waarschuwing en het verbod van den Gezaghebber aan de Scheepvaart berokkend wordt.

Het schijnt, dat niets of niemand ons ter hulpe komt. Het bevel of verbod blijft gehandhaafd, al moet de geheele zeilvaart er ook onder lijden en nog eens lijden.

Den 27 Maart namiddags werd den Chauffeur FRANCISCO ECKMEYER medegedeeld, dat zijn vonnis bekrachtigd of in kracht van gewijsde was en dat hij zijn boete moest komen betalen, doch reeds den 30 Maart, terwijl Eckmeyer bezig was op den steiger met zijn truck te werken, werd hij gearresteerd. Onmiddellijk werd den Bregadier, die orde gaf Eckmeyer te arresteeren, medegedeeld, dat deze bereid was de boete te betalen; doch de Bregadier wilde daar niets van hooren en gaf zelfs den agent op den steiger een standje, omdat deze aan Eyckmeyer toestond, zich tot zijn patroon te wenden, die toevallig ook op den steiger stond.

Waarom volgt het O. M. het voorbeeld van vroeger niet, door de gevonnisden, die de boete niet hadden willen of kunnen betalen, aan te zeggen, om op een bepaalden datum te verschijnen, om hunne straf te ondergaan???

Eckmeyer weigerde niet de boete te betalen, dus waarom zulk een behandeling jegens hem, die noch voor den gevonnisde, noch voor het publiek aangenaam was: die in zulk een handeling niets anders dan een mishandeling meenden te zien. Waar blijft toch de consideratie tegenover het publiek???

Wij verzochten, wij baden, wij vroegen, maar altijd te vergeefs!!

Moet deze manier van optreden dan maar altijd *zóó* blijven??

Zal zich nu ons opperbestuur niet over ons ontfermen???

Wij hopen dat dit protest geen reden zal zijn om weerwraak te nemen, doch dat integendeel, zijn ridderlijk gevoel aan ieder het recht zal toekennen om zich op de manier, welke hij goedvindt, zijne belangen te beschermen en te verdedigen.

Zie geen persoonlijke aanval in dit protest, mijnheer de Gezaghebber.

Wij verzoeken den Gouverneur onderzoek te laten instellen omtrent alles, wat wij gezegd hebben, om zich van de waarheid onzer beweringen te vergewissen.

Daarna kunnen wij iets goeds verwachten, want wij weten, dat onze Gouverneur strikt onpartijdig is.

U dankende voor de verleende ruimte in Uw veel gelezen Blad, verblijven wij

UEd's dw. dn.
G. G. Arends.

Aruba, 17 April 1926.

Om de waarheid te dienen, nemen wij de vrijheid 't volgende te publiceeren.

De landraad EMAN tracht in *„La Union"* No. 182 dd. 15 April 1926 de schuld van de tegenwoordige toestanden bij de landraadverkiezingen op Aruba aan de handelingen van den Gezaghebber te geven, wat geheel *tegen* de waarheid is.

Het is geen geheim, dat de meerderheid der ingezetenen van 't Eiland niet tevreden zijn met onzen tegenwoordigen Gezaghebber, daar hij zoo dikwijls onoordeelkundig optreedt; maar hierin schuilt *niet* de kwestie van de *vacature van den tweeden landraad*. Men zal heel gemakkelijk twee geschikte candidaten voor landraden kunnen aanwijzen om met *onzen tegenwoordigen Gezaghebber* den politie-raad te vormen. Maar iemand te vinden, die geneigd is *gezamelijk met landraad* EMAN de politie-raad te vormen, is *niet* te vinden, wat ook herhaaldelijk bij de verkiezingen gebleken is.

Met dank voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend
G. G. ARENDS.

De R. K. V. V.

„JONG-HOLLAND."

brengt hierbij ter kennis van haar Leden,—Eereleden en Donateurs dat het Bestuur voor 1926 bestaat uit de Heeren:

Leider Adv. Fr. M. Richardus.
Antonio J. Hernandez President
Virgilio S. Argus Secretaris
Gerard A. P. v. Utrecht Penningmeester
Pedrito I. Provance 1ste Comm.
Antonio V. Argus 2de Comm.

Namens het Bestuur
V. S. ARGUS
Secretaris.

ALLERLEI.

EEN NIEUW MODEL MOTOR.

Een Nederlandsche uitvinding.

In een machine-fabriek in Nederland hebben eenigen tijd geleden, proeven plaats gehad met een auto-benzine-motor van geheel nieuwe constructie, een uitvinding van een Nederlander.

Nu deze proeven volkomen zijn geslaagd en de motor reeds eenigen tijd practisch gebruikt wordt — hij werd in een automobiel gemonteerd — heeft de uitvinder, de heer W. HULSEBOS, directeur van de *N. V. Hollandsche Machinehandel Maatschappij Burlo*, Amsterdam, eenige bijzonderheden medegedeeld omtrent zijn uitvinding, die volgens hem zoo niet een geheele ommekeer, dan toch een zeer belangrijke vereenvoudiging in de constructie van motoren beteekent.

De motor, die bij 2000 toeren per minuut 50 P.K. ontwikkelt, heeft een gedrongen vorm. Vooral de geringe hoogte — de geheele motor is ongeveer zoo hoog als de chassisbalken, waartusschen hij is gemonteerd — valt onmiddelijk op. De cylinders, welke bij dit proefmodel slechts twee in aantal zijn, liggen horizontaal in de lengte-richting van den wagen. Zij hebben elk twee verbrandingsruimten en zijn dus ieder van twee bougies voorzien.

De motor heeft geen kleppen, klepstooters, spiraalveeren, noch schuiven of nokken. Ook de kamwielen en drijfstangen ontbreken. Hij is daardoor van verrassenden eenvoud. Bovendien is de motor geheel gebalanceerd en trillingvrij.

De zware wagen, in welke de eerste proefmotor is gepiaatst, trok na het aanzetten zeer snel weg en had, zooals wij constateerden een rustigen gang. De motor heeft dan ook met haar 2 cylinders hetzelfde aantal ontploffingen op twee zuigers, zoodat de koeling ongeveer gehalveerd is. Het benzineverbruik met deze motor is zeer gering; de toegepaste zenith-carburator heeft dan ook zeer nauwe sproeiers.

De uitvinder is van oordeel, dat zijn motor, behalve voor automobielen, ook geschikt is voor vliegtuigen en schepen en dat hij door zijn licht gewicht en eenvoud de voorkeur zal krijgen boven andere modellen. Hij twijfelt dan ook niet of hij zal den weg naar de wereldmarkt zeker vinden.

Wij vernemen nog, dat de heer W. Hulsebos zijn nieuw geconstrueerde benzinemotor met succes op het vliegveld Schiphol heeft gedemonstreerd.

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, 26 April 1926, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

Ingekomen stukken.

Willemstad, den 23n. April 1926.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

BUITENLAND.

De bevolkingstoename van Duitschland en Frankrijk.

Vergelijkt men de bevolkingscijfers van Duitschland over de laatste tien jaren met die van Frankrijk, dan blijkt dat sedert de volkstelling van 1910 Duitschland binnen zijn tegenwoordige grenzen en ondanks de 2. 780. 000 personen. die in den oorlog zijn gesneuveld en een niet gering aantal personen. die het land verlieten (350.000) een bevolkingstoename heeft van 4. 500. 000 zielen. In dezelfde periode is het bevolkingsgetal van Frankrijk slechts met ongeveer 2. 000. 000 toegenomen, hetgeen in aanmerking genomen den terugkeer van Elzas-Lotharingen niet zeer gunstig is te noemen voor een overwinnenden staat.

ENGELAND.

In Engeland was den laatsten tijd in spiritisische kringen veel ophef gemaakt van een trompet-medium, dat nu echter ontmaskerd is door zijn eigen geestverwanten. SIR ARTHUR CONAN DOYLE, de schepper van *Sherlock Holmes*, die nu ook geheel in het spiritisme is verdoold geraakt, erkent het bedrog openlijk in de *Daily Sketch*. Hij vertelt: „Wij zaten met een gezelschap in een particulier huis, waar MUNNINGS (het trompet-medium) een séance gaf en daar er een defect was in de electrische geleiding, zaten we in het pikdonker. Wij kregen z.g boodschappen uit de andere wereld door een trompet, welke in het midden scheen opgehangen te zijn en in verschillende richting rondzwaaide.

Munnings zat niet dicht bij de trompet. Er was echter een electricien aan de reparatie der geleidingen bezig. Deze wist plotseling het licht weer in orde te brengen en daar zaten allen plotseling weer in het volle licht. Er bleek toen, dat MUNNINGS verbinding had met de trompet en deze heen en weer kon bewegen. Wij uitten heftig ons misnoegen over MUNNINGS handelwijze en zetten hem de deur uit.

Ik heb nu het instrument, waarmee Munnings de verbinding tot stand bracht, in mijn bezit; 't blijkt dat men daarmede de trompet kon ronddraaien, zoodat het lijkt, of de stemmen uit verschillende richtingen kwamen.

Een opgewonden rijksdagzitting.

De Duitsche Rijksdag is weer eens. echt rumoerig geweest:

De Völkische afgevaardigde KUBE had een een kwade bui en hij pakte tegen alles op felle wijze uit. Aan het eind van zijn uitvallen ging hij den minister van binnenl. zaken Kútz te lijf, die vroeger eens een vleiende rede op den verjaardag van den keizer had uitgesproken.

De opwinding steeg met de minuut en toen KUBE den minister van Byzantinisme beschuldigde begon de herrie eerst recht goed.

Aanstonds greep minister Kütz in het debat in.

„Nooit zeide hij, heb ik mijn vroegere monarchistische gevoelens onder stoelen of banken gestoken.

„Maar als een keizer, die van millioenen Duitschers heeft verlangd, dat zij hun leven voor de monarchie geven, op het oogenblik waarop de historie dit voor de eerste maal van hem eischt, naar Nederland vlucht, dan zijn daarmede alle banden verbroken.

„Het graf van de monarchie staat niet op Duitschen bodem, maar op den weg naar Nederland. De monarchistische gedachte zou wellicht zijn herleefd, indien de keizer had gehandeld als Federik de Groote, die bij Torgau van s' morgens tot s' avonds met bloed en modder bespat met zijn grenadiers meevocht en daardoor de monarchie redde. Voor mij ligt de monarchie thans dood op de baar."

Een oorverdoovend lawaai en hoongelach van Duitsch nationalen en Völkischen was het antwoord aan den eenen kant, gevolgd door levendige toejuichingen links.

De rechtsche afgvaardigden verlieten de zaal om na de rede van den minister weer terug te komen.

Kostbare schenkingen.

Uit Chicago wordt gemeld, dat mevr. de weduwe MONTGOMERY WARD voor de tweede maal een ontzaggelijke schenking heeft gedaan aan de *Northwestern University*, d.i. de Universiteit, die te Chicago gevestigd is, en welke zoozeer het troetelkind is geweest van de Rockefellers. De schenking van Mevr. MONTGOMERY WARD bedraagt $ 4.000.000, eenzelfde bedrag als zij twee jaar geleden had gegeven.

Het bedrag is bestemd voor de geneeskundige faculteit en de afdeeling voor tandheelkundige.

— Een andere groote schenking, die echter nog op de komst is, zal misschien ten goede komen aan een tehuis voor arme kinderen. Een bekend millionair, de heer JOHN E. ANDRUS, had onlangs meegedeeld, dat hij van zijn enorm vermogen 45 pCt. wilde weggeven voor de stichting van een Kindertehuis. Thans echter heeft de oude heer Andrus — hij is al 85 jaar — een tweede bekendmaking gedaan. Hij had n.l. een studie gemaakt van wat er met gelden, bijeengebracht of geschonken voor liefdadige doeleinden, gebeurt; en daarbij was het hem duidelijk geworden, dat daarvan 40 à 60 pCt. weggaan aan onkosten, administratie enz.

De millionair poogt nu een middel te bedenken om het volle bedrag, dat hij wil geven, ook ten goede te doen komen aan het doel, waarvoor hij het beschikbaar stelt.

In de Duitsche Republiek.

Het Berlijnsche politie-presidium heeft onlangs bepaald, dat op voorschrift van den minister van binnenlandsche zaken voor de uitvoeringen in theaters en andere amusements-lokalen in de a.s. Goede Week de volgende regelen streng in acht genomen moesten worden.

Op Donderdag 1 April en op Zaterdag 3 April moeten, zooveel mogelijk slechts ernstige voorstellingen gegeven worden.

Op Goede Vrijdag moeten de genoemde inrichtingen gesloten gehouden worden. Uitzonderingen zijn slechts toegelaten: in theaters, waar stukken van religieuzen of legendairen inhoud worden gegeven, (bijvoorbeeld passiespelen, mysteriespelen); in theaters en concertzalen, waar geregeld voorstellingen van hoogere kunstwaarde plaats hebben, wanneer zuivere geestelijke muziek geboden wordt; in bioscoop-theaters, wanneer films van religieuze of godsdienstige strekking worden gegeven.

In lokalen, waar drank geschonken wordt, onverschillig, of het café's, concert- of andere lokalen betreft, zijn muziekale uitvoeringen van welken aard ook, dus ook ernstige muziek, verboden. Hetzelfde geldt ook voor openbare vertooningen als wedrennen, bokspartijen en dergelijke.

Van Maandag 29 Maart tot en met Zondag 3 April zijn openbare dansuitvoeringen, en op Goede Vrijdag ook alle particuliere dansuitvoeringen in de genoemde lokalen verboden.

De nieuwe aartsbisschop van Mechelen.

Monseigneur VAN ROEY, de nieuwe aartsbisschop van Mechelen en opvolger van Kardinaal Mercier, werd in 1874 geboren te Vorsselaer, een klein Kempisch dorp in de omgeving van Turnhout, dat niet ver van de Nederlandsche grens is gelegen.

Afkomstig uit een zeer godsdienstige landbouwers-familie bezit Mgr. VAN ROEY al de eigenschappen van 't kerngezonde ras; bezadigdheid, gezond verstand, vastberadenheid en een kalm maar doelbewust optreden.

Zijn tachtig-jarige vader, die het nieuws der hooge benoeming van zijn zoon met ontroering vernam, woont nog te Vorsselaer, waar hij liefderijk wordt verpleegd door de oudste zuster van den primaat.

De moeder van Mgr. VAN ROEY overleed eind 1914 te 's-Hertogenbosch, waarheen zij bij het uitbreken van den oorlog gevlucht was. Het stoffelijk overschot kon daar vandaan naar Vorsselaer worden overgebracht nog voordat de Duitschers het dorp hadden bezet.

Een tweede zuster van Monseigneur is kloosterlinge bij de eerwaarde zusters van het H. Graf te Turnhout. Een andere woont te Vorsselaer, waar zij gehuwd is met den hoofd-onderwijzer der katholieke gemeenteschool. Een broeder van Mgr. is bestuurder van een melkfabriek te Grobbendonck in de Kempen.

Zijn eerste onderricht kreeg Monseigneur in de dorpsschool, die bestuurd werd door broeders van den heiligen Jozef Calazans. Men zegt, dat een van Roey tot de stichters van deze congregatie behoorde.

De jonge van Roey, die zich onderscheidde door een groote intélligentie, vervolgde zijn studiën in het bisschoppelijk college van Herenthals, waar hij op schitterende wijze zijn humaniora deed.

Na priester te zijn gewijd, ging hij op bevel van zijne oversten naar de universiteit van Leuven, om er verder te studeeren in de godgeleerdheid. Onderwijl (1896) gaf hij les in de wijsbegeerte in de schola minor van het Amerikaansch college aldaar.

Na zes jaren universiteit verwierf hij den graad van doctor in de godgeleerdheid, met den titel van *Magister*.

Dit doctoraat werd korten tijd daarna gevolgd door een professoraat aan de Leuvensche alma mater.

In dien tijd was wijlen kardinaal Mercier nog rector van het hooger instituut voor wijsbegeerte volgens St. Thomas te Leuven.

Hij ontdekte in van Roey een man naar zijn hart en waardeerde vooral zijn enorme geleerdheid op wijsgeerig en theologisch gebied.

Het duurde dan ook niet lang, of professor Mercier, aartsbisschop geworden, riep van Roey naar Mechelen (1907), benoemde hem tot kanunnik en bezorgde hem nog geen jaar later een prelatuur, terwijl hij hem als vicaris-generaal aan het aartsbisdom verbond.

Zooals men weet, werd deze functie door mgr. van Roey waargenomen tot op den dag, dat hij op den aartsbisschoppelijken zetel van Mechelen werd verheven.

Hij was te Mechelen waarlijk de rechterhand van kardinaal Mercier, die hem in alle religieuze kwesties raadpleeegde.

Het was mgr. van Roey, die niet lang geleden de bekende provinciale synode organiseerde en die bij de Roomsch-Anglicaansche besprekingen de van Katholieke zijde gedelegeerde theologische specialiteit was.

Monseigneur publiceerde verschillende brochures in het Fransch, het Latijn en het Vlaamsch.

De nieuwe bisschop is niet alleen een noest werker, maar hij is ook een diep-vroom man, die door heiligen levenswandel al degenen sticht, die het geluk hebben hem van nabij te mogen kennen.

Uit zijn gelaat spreekt een schrandere vastberadenheid en eene door niets te breidelen energie.

Wij mogen deze korte levensschets sluiten met de conclusie, dat de H. Vader aan kardinaal Mercier een in allen opzichten waardigen opvolger heeft gegeven.

Voegen wij hier ten slotte nog aan toe, dat Monseigneur van Roey een goed vriend is van Nederland, waar hij heel wat hartelijke relaties onderhoudt.

(*Maasbode.*)